

Täysistunto

Torstai 10.4.2025 klo 16.00—18.45

2.1. Suullinen kysymys hallituksen puoliväliriihestä (Eveliina Heinäluoma sd)

Suullinen kysymys SKT 60/2025 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Heinäluoma, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.01 Eveliina Heinäluoma sd: Arvoisa puhemies! Hallitus kokoontuu kautensa puolivälitarkasteluun 12 päivän päästä. Ensi viikolla eduskunta on istuntotauolla, joten tänään pidettävä kyselytunti on viimeinen ennen hallituksen puoliväliriihen päätöksiä.

Tämä puoliväliriihi on erityisen merkityksellinen sen takia, että hallitus on kertonut aikovansa tehdä suuria leikkauspäätöksiä niin terveydenhuoltoon kuin koulutukseenkin. Tällä viikolla olemme saaneet tietää, että satojen miljoonien lisäleikkauksia on jälleen tiedossa ja kokonaisuudessaan säästetään jopa 1,6 miljardia euroa. Summat ovat valtavia ja sisällöt mysteeri. On oikein, että suomalaiset tietävät, mistä hallitus aikoo nämä mittavat leikkaukset tehdä. Pääministeri Orpo, voitteko kertoa suomalaisille nyt viimeisellä kyselytunnilla ennen hallituksenne kehysriihtä, mistä näitä lisäsäästöjä haetaan?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.02 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Rihiprosessin menee niin, että tulemme saamaan sinne riiheen mennessä valtiovarainministeriön tuoreimman ennusteen, joka näyttää sitten sen talouden tilan, mistä budjettia lähdetään suunnittelemaan sinne kehyskaudelle. Tällä hetkellä ajatus siitä on, että suuria muutoksia ei kuitenkaan tule tapahtumaan ja että kehyksen sisällä sinänsä hallitus pystyisi pysymään. Mutta sitten on aina uusia tarpeita, niin kuin tässäkin salissa on laajasti tuotu esille tarve löytää kasvutoimia. Jos ja kun niitä tehdään, ne pitää tietenkin pystyä kehyksen sisältä rahoittamaan. Mielestäni mihinkään sen tyyppiseen, joihinkin valtaviin uusiin leikkauksiin, ei olla tässä menossa, vaan ennen kaikkea mennään kasvuriiheen hakemaan toimia, joilla me saadaan Suomeen työllisyyttä ja talouden kasvua.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää tähän aiheeseen liittyviä lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. Totean samalla, että koska useimpien ryhmien kysymykset koskettelevat samaa teemaa, käsittelemme ne kaikki tässä samassa yhteydessä. — Edustaja Heinäluoma, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2025 vp

16.03 Eveliina Heinäluoma sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä nyt olisi jo aika luopua tästä kiertelystä ja kaartelusta. Tämä on viimeinen kyselytunti ennen puoliväliä. Ihmettelen, että kun hallitus on aikaisemmin ylpeillyt leikkauslistoillaan oikein saksien kanssa, niin nyt te piilottelette näitä leikkauspäätöksiä. Huoli on herännyt siitä, kohdistuvatko nämä leikkaukset ihmisten arkeen. Kunnissa tehtävät työt liittyvät meidän arjen palveluihin. Kuntien rahoituksella on vaikutusta siihen, kuinka paljon ammattilaisia varhaiskasvatuksessa on ja kuinka suuret luokkakoot ovat. Kuntia on jo kuritettu tämän hallituksen toimesta kuntien valtionosuuksien indeksien jäädyttämisen kautta. Tämä on tarkoittanut yönkiristyksiä jo aikaisemmin vaikeassa asemassa oleville.

Suomalaiset ansaitsevat tietää, mistä hallitus on aikeissa leikata. Pääministeri Orpo, aiotteko kohdistaa näitä uusia leikkauksia perusopetukseen, ammatilliseen koulutukseen [Puhemies koputtaa] vai kenties varhaiskasvatukseen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.05 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todellakin me saadaan se lähtötilanne käsiimme riihen alle. Sen jälkeen hallitus kokoontuu riiheen neuvottelemaan kehyskauden budjeteista, ensi vuoden budjetista ja siitä sitten seuraaville vuosille. Ja niin kuin olen todennut, niin me ollaan tehty yhdeksän miljardin sopeutus, suoraa säästöjä lähes kuusi miljardia, ja niistä pidetään kiinni ja me pysytään aika hyvin kehityksessä, joten valtavia paineita millekään suurille lisäsäästöille tässä tilanteessa ei ole, ja siksi haluaisin vähän rauhoittaa mieltä. Mutta myöskin tosiasia on se, että nämä prosessit menevät niin, että ei ole vielä mitään päätöksiä, ei ole mitään listoja, vaan ne tehdään siellä riihessä kahden viikon päästä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kaikkonen, olkaa hyvä.

16.06 Antti Kaikkonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun tästä kokonaisuudesta teiltä ei oikein tarkempia vastauksia näytä saavan, niin kysytään täsmällisempi kysymys: Olette kertoneet, että ajatte vanhusten kotihoitoon leikkauksia, säästöjä, niin että ikäihmisten luokse tulevia hoitajia korvataan digitalisaatiolla, ehkä joillain roboteilla. Ja, arvoisa puhemies, me olemme täällä kuulleet, kuinka ministeri Juuso on perustellut Orpon—Purran hallituksen leikkauksia vanhusten kotihoitoon muun muassa sillä, että vanhukset saavat olla yksin rauhassa, kun hoitajat eivät ramppaa heidän luonaan niin usein eivätkä häiritse heitä. Arvoisa pääministeri, oletteko te ihan aikuisten oikeasti koko porukka samaa mieltä tästä asiasta ministeri Juuson kanssa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.07 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me ollaan ihan oikeasti, aikuisten oikeasti, sitä mieltä, että me haluamme turvata suomalaisille vanhuksille [Vasemmalta: Leikkaamalla!] ja tuleville vanhuksille hyvät palvelut.

Nythan on kyse siis koko tämän hyvinvointialueiden rakentamisen kokonaisuudesta, sen rahoituksesta ja siitä, miten se saadaan parhaalla mahdollisella tavalla toimimaan. Kyllä minä haluaisin mieluummin antaa toivoa siitä, että nämä asiat ovat menossa parempaan suuntaan. Talous on selkeästi kokonaisuutena lähtenyt kääntymään hyvinvointialueilla nyt

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2025 vp

parempaan suuntaan, ja myöskin palvelut kokonaisuutena alkavat nyt toimimaan paremmin. Nämä menevät parempaan suuntaan, ja se koskee myöskin vanhustenpalveluita. Meillä on eri puolilta Suomea erinomaisia esimerkkejä siitä, miten on onnistuttu.

Suomessa tehdään muistaakseni 39 miljoonaa kotikäyntiä vanhusten luo, mikä on todella tärkeää työtä, ja vanhusten määrä tulee lisääntymään tuhansilla, kymmenillä tuhansilla seuraavien vuosien aikana. Tarvitaan tuhansia ihmisiä lisää hoivaan. Jos me käytämme nykyaikaista teknologiaa, jolla vapautetaan ihmistyötä ihmisten kohtaamiseen, [Puhemies koputtaa] sellaiseen, missä voidaan käyttää teknologiaa, niin minusta se on viisasta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Virta, olkaa hyvä.

16.08 Sofia Virta vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus, teille on yritetty nyt kaksi vuotta kertoa, että se, mitä te teette, ei toimi. Lisäämällä köyhyyttä ei saada lisää työtä, leikkaamalla koulutuksesta ei vauhditeta talouskasvua, ja leikkaamalla sosiaali- ja terveyspalveluista ei kehitetä palveluita. Ei, vaikka te kuinka väittäisitte, niin leikkaukset lapsilta, vanhuksilta ja vammaisilta ovat vain leikkauksia, eivät mitään kehittämistoimenpiteitä.

Te olette myös nyt kaksi vuotta kertoneet, että te teette tämän kaiken talouden vuoksi, mutta samaan aikaan me täällä kaikki tiedämme, että ei taloudella mene yhtään sen paremmin eikä velkaantuminen ole loppunut. Mutta ne ihmiset, joilta te olette leikanneet ja joilta te leikkaatte, ovat maksaneet tästä arjessaan kovaa hintaa. Kaikki se kärsimys on ollut täysin turhaa, kun ei edes taloudella mene sen paremmin.

Kysynkin, arvon pääministeri: Aikooko teidän hallituksenne todella jatkaa tätä samaa politiikkaa myös seuraavat kaksi vuotta, vai olisiko nyt jo aika muuttaa suuntaa? Voisitteko vielä harkita, että peruisitte ne kaavailemanne lisäleikkaukset soteen ja koulutukseen? Eikö se olisi reilua?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.09 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen politiikan tämä iso kuva, kun siitä varmaan kysytte, perustuu siihen lähtökohtaan, että me saadaan julkinen talous terveemmälle pohjalle, velkaantumisen tahti hidastumaan ja reaalitalous kasvuun, jotta me voimme turvata suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan palvelut. Tämä on se, mikä on kirjoitettu hallitusohjelmaan, ja sinne lukuisat toimenpiteet.

Me ollaan viety määrätietoisesti eteenpäin sekä kasvutoimia, työllisyyttä tuovia toimia että sitten julkista taloutta tervehdyttäviä toimia eli myöskin säästämistä. Ja ei ole mitään muuta tietä. Maa on todella vaarallisesti velkaantunut edelleen, meidän ympärillä maailma on sekaisin, Ukrainassa soditaan, Trump virittelee kauppasotaa. Maailmalla talous ei kasva tällä hetkellä. Meidän täytyy kuitenkin jatkaa määrätietoista työtä sen eteen, että julkinen talous saadaan terveeksi ja että Suomessa on taloudessa kasvua. Siksi me kokoonnumme kasvuriihen ja me teemme vielä lisää toimia, joilla Suomeen saadaan investointeja, työtä ja kasvua.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Meriluoto, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2025 vp

16.10 **Laura Meriluoto vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen keskeinen uskonkappale on ollut, että työllisyys paranee sosiaaliturvaa leikkaamalla ja työntekijöitten asemaa heikentämällä. Tällä olette perustelleet niitä valtavia sosiaaliturvaleikkauksia, joilla lisäätte eriarvoisuutta ja köyhyyttä yhteiskunnassamme ennennäkemättömällä tavalla. Luvatuista 100 000 uudesta työpaikasta ei kuitenkaan näy jälkeäkään, vaan tähän tavoitteeseen on nyt matkaa 150 000 työpaikkaa. Silti jatkatte samalla linjalla ja olette nyt päättäneet kiristää työttömiin kohdistuvia sanktioita. Jatkossa jo yksittäisestä inhimillisestä virheestä seuraisi työttömyysturvan menettäminen määrääjäksi. Kun sanktioita kiristetään, yhä useampi tippuu toimeentulotuen varaan ja palveluiden ulkopuolelle. Ei tämä tule työllistämään ainoatakaan ihmistä, vaan ainoastaan syrjäyttämään. Kysyisin hallitukselta: uskotteko te oikeasti tällaisten toimien lisäävän työllisyyttä, vai olisiko aika kokeilla esimerkiksi kannustamista vaikkapa palauttamalla työttömyysturvan ja asumistuen suojaosat?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Työministeri Satonen, olkaa hyvä.

16.11 **Työministeri Arto Satonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin tämä asia on vasta valmistelussa ihan alkuvaiheessa. Tästä ei ole vielä minkäänlaista konkreettista esitystä. Mutta kyllä minä ajattelen sillä tavalla, että kun työnhakija ja TE-
virkailija ovat keskenään sopineet, että esimerkiksi tiettyjä työpaikkoja haetaan, niin jos niitä työpaikkoja ei hae, niin siitä voi seurata sanktio, koska kyllä se on velvoittava molemmille osapuolille. Tai jos henkilölle on osoitettu joku koulutus, joka edistää hänen työllistymistään, eikä hän osallistu siihen koulutukseen, niin onko teidän mielestä todellakin niin, että siitä ei saisi seurata minkäänlaista sanktiota? Korostan sitä, että nämä sanktiot, jotka nyt ovat vireillä, ovat lievemmät kuin mitä ne olivat ennen vuotta 2022, jolloin niitä kevennettiin, ja ajatuksena on nimenomaan se, että tässä ei sanktoida ketään, joka noudattaa niitä ohjeita, jotka on annettu.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lindtman, olkaa hyvä.

16.13 **Antti Lindtman sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Valitettavasti näyttää siltä, että tämä Suomen suunta ei oikein tunnu nyt kääntyvän näillä keinoilla. Näiden jo aiemmin päätettyjen lisäleikkausten — joista vieläkin todellakaan kaikkia yksityiskohtia ei ole kerrottu vaan suurin osa on hämärän peitossa — taustallahan on epäonnistuminen, itse asiassa Euroopan mittakaavassa kaikista heikoiten, tässä tärkeimmässä eli kasvussa ja työllisyydessä. Nyt jälleen, kun mennään puoliväliriiheen, joudumme täällä keskustelemaan lisäleikkauksista. Valtiovarainministeriön kansliapäällikkö Juha Majanen arvioi maanantaina Iltalehdessä, että puhutaan sadoista miljoonista.

Pääministeri Orpo, luulenpa, että en edelleenkään saa teiltä vastauksia, mihin nämä leikkaukset kohdistetaan, mutta kysytäänpä nyt näin päin, jotta voitte nyt vakuuttaa ja helpottaa näitä huolia, että kertokaa: Onko niin, että hallituksen missään valmistelupöydissä ja ministereiden työryhmissä ei ole pöydällä mitään kuntiin kohdistuvia rahoitusleikkauksia tai -vähennyksiä? [Puhemies koputtaa] Voitteko luvata, että kehysriihestä ei tule mitään uusia säästöjä, jotka vaikuttavat kuntiin? Helpottakaa meidän huolta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2025 vp

16.14 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Siis budjet-tiriihen neuvottelut käydään, kun me tiedämme perustat kunnolla sille, mikä on talouden ennuste ja mikä on talouden tila. [Välihuutoja] Me ollaan tehty yhdeksän miljardin sopeutukset tähän asti [Timo Harakka: Ette ole tehneet!] — me olemme tehneet yhdeksän miljardin sopeutukset — ja me viemme niitä eteenpäin. [Välihuutoja — Puhemies koputtaa] Lähtökohta on se, että me olemme suunnilleen kehyksessä. Yksi siihen vaikuttava asia on muun muassa se, että hyvinvointialueiden talous on kääntynyt parempaan suuntaan, mikä helpottaa tilannetta. Kun me saamme sen kokonaiskuvan, niin sen jälkeen me tiedämme, joudummeko me tekemään vielä sopeutustoimia. Voi olla, että mittaluokka on joitakin satoja miljoonia, mutta 90 miljardin kokonaisuudesta se on kuitenkin suhteellisen pieni osuus, varsinkin kun vertaa siihen, että vuosi sitten olimme tilanteessa, jossa me jouduimme erittäin vaikean maailmantalouden tilanteen takia sopeuttamaan lisää kolme miljardia jo aikaisemmin tehdyn kuuden päälle.

Me ollaan nyt paljon paremmassa tilanteessa tässä, ja me emme kokoonnu mihinkään leikkausriiheen, vaan me kokoonnumme kasvuriiheen tekemään ja harkitsemaan muun muassa niitä toimenpiteitä, joita tekin olette ehdottaneet. [Antti Lindtman: Hyvä!] Ero on vain se, että me joudutaan ne rahoittamaan, toisin kuin te.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kurvinen, olkaa hyvä.

16.15 Antti Kurvinen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Täällä monta kertaa hallituspuolueitten edustajat puhuvat hyvinvointialueista hyvin pilkalliseen sävyyn. On vähän niin kuin sanottu, että sinne laitetaan valtavasti liikaa rahaa ja on niin tuhansia miljoonia kaadettu sinne lisää. Puhemies, on syytä muistuttaa, että kun puhumme hyvinvointialueista, niin silloin puhutaan juuri vanhusten asumispalveluista, omaishoidosta, lastensuojelusta, perheitten tukemisesta, siitä, että pääsee perusterveydenhuollossa lääkärin vastaanotolle. Aina kun leikataan ja alirahoitetaan hyvinvointialueita, se on pois omaishoidosta, se on pois lapsilta ja perheiltä ja turvallisesta ikääntymisestä.

Herra pääministeri, kaikki asiantuntijat Suomessa ovat sanoneet, että tulisi antaa hyvinvointialueille hieman lisää peliaikaa, pari vuotta lisää peliaikaa, alijäämien kattamiseen, jolloinka he voisivat rauhassa uudistaa sitä palvelurakennettaan. Kyllä keskustakin kannattaa palvelurakenteen uudistamista ja tuottavuuden lisäämistä siellä palveluissa, mutta nyt hyvinvointialueet paniikki- ja pakkosäästävät ja vähentävät ja keskittävät palveluita. Haluan ankin nyt, puhemies, kysyä pääministeriltä: Onko hallituksella tässä ihan tarkoituksellinen tavoite keskittää palveluita [Puhemies koputtaa] ja viedä pienemmistä kunnista ja maaseudulta palvelut isompiin kaupunkeihin? [Välihuutoja] Siksikö alijäämien kattamiselle, pääministeri, ei anneta lisää aikaa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä. Kysymys oli esitetty pääministerille.

16.17 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ihan mielelläni vastaan. — Kaikki asiantuntijat eivät sano, että kaikki alueet tarvitsevat lisää aikaa. Tämä on ensimmäinen lähtökohta. Toinen on se, että hallituksella on aina lakiin perustuva velvollisuus huolehtia, että ihmiset saavat heille kuuluvat peruspalvelut. Eli jos joku hyvinvointialue ei kykene siihen taloudellisista syistä tai ei saa niitä palveluita pelaamaan,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2025 vp

sen alueen kanssa ryhdytään tekemään tehostetusti töitä yhdessä, mahdollisesti arviointimenettely, autetaan aluetta sekä taloudellisesti että niissä toiminnallisissa järjestelyissä, niin että palvelut saadaan pelaamaan. Jos se vaatii sen, että sen prosessin myötä annetaan lisää aikaa tai lisää rahoitusta, niin silloin se tehdään. Mutta ei meillä ole varaa siihen, että me otettaisiin tällainen automaatti, että kaikille nyt vain lisää aikaa, kun ei sitä tarvita. Jos katsoo vaikka Vantaata—Keravaa tai Länsi-Uuttamaata, joilla on saatu hommat pelaamaan, talous on saatu terveeseen suuntaan ja ennen kaikkea palvelut pelaamaan, niin tämä on tehtävissä. Haluan kertoa suomalaisille, että tämä on tehtävissä, vaikka kuinka peloteltte.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

16.18 Tytti Tuppurainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensi viikolla Suomi hiljentyä pääsiäistä edeltävään hiljaiseen viikkoon, mutta maamme hallituksen hiljaiset viikot ovat kestäneet jo toista kuukautta. Suut ovat supussa, kun olisi pitänyt tulla eduskunnan eteen kertomaan, mistä te aiotte leikata. Eduskunnalle ja Suomen kansalle olisi pitänyt kertoa. Sen me viime viikolla kuulumme ministeri Juusolta, että vanhusten kotihoidosta kyllä ollaan valmiita leikkaamaan. Tänään ministeri Juuso ei ole täällä vastaamassa, koska me olemme kuulleet, että hän on lomalla.

Huoli on, puhemies, että hallitus on tekemässä riihessä vielä lisää leikkauksia, vaikka Suomi rämpiä todella syvällä. Työttömyys kasvaa, ja ihmiset ovat omassa arjessaan todella tiukilla. Monet miettivät, miten raha riittää elämiseen. Ja se, millä Suomi aiemmin on aina noussut, on koulutus ja osaaminen. Kysymys, pääministeri, teille on — mihin te ette äsken vastannut: Aiotteko te vielä leikata kunnilta, jotka keskeisellä tavalla vastaavat tämän maan koulutuksesta ja kasvatuksesta ja kulttuurista? Onko oikein tässä ajassa leikata kunnilta ja koulutuksesta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Opetusministeri Adlercreutz, olkaa hyvä. [Tytti Tuppurainen: Pääministeri!]

16.19 Opetusministeri Anders Adlercreutz (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, ärade talman! Se, minkä tiedämme, on tietenkin se, että meillä OKM:llä on se 75 miljoonan sopeutusaine, ja siihen kysymykseen olen teillekin toistuvasti vastannut, joten te tiedätte vastauksen siihen kysymykseen.

Nyt me mennään puoliväliriiheen. Vastaus tähän kysymykseen annetaan sitten niihin aikoihin, ja sitten annetaan kaikille toimijoille aikaa valmistautua, itse asiassa poikkeuksellisen paljon ottaen huomioon, että yleensä tällaiset päätökset annetaan vasta syksyllä. Mutta kun tiedämme, että tilanne on tukala tietenkin monessa paikassa, niin pyrimme antamaan hieman enemmän varoaikaa. Mitään muita päätöksiä ei tällä hetkellä ole. Tiedämme tämän päätöksen ison kuvan, ja käymme kiinni niihin detaljeihin parhaillaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Forsgrén, olkaa hyvä.

16.20 Bella Forsgrén vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen leikkaukset hyvinvointialueille ovat monella tavalla surullisia, ja tästä yksi esimerkki: Usealta hyvinvointialueelta on paljastunut vakavia epäkohtia sosiaalityöhön liittyen. Sosiaalityön-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2025 vp

tekijät kertovat, että joutuvat kantamaan virkavastuuta päätöksistä, joita eivät ole itse saaneet tehdä. Asiakasohjausryhmät ovat heidän mukaansa evänneet taloudellisista syistä palveluita, joita työntekijät ovat pitäneet välttämättöminä asiakkaan hyvinvoinnin kannalta. Tämä ei ole vain työntekijän jaksamisen näkökulmasta murentavaa, vaan myös asiakkaan oikeusturvaa ja hyvinvointia uhkaavaa. Aluehallintovirasto on todennut, että nämä käytännöt ovat lainvastaisia, ja silti kentältä kuuluu, että käytäntöön ei ole tullut muutosta. Monet työntekijät pelkäävät työnsä puolesta, mutta ennen kaikkea asiakkaidensa puolesta, sitä, että ennaltaehkäisevät palvelut evätään ja perheet ajautuvat lastensuojelun piiriin vasta, kun kriisi on päällä.

Olisin kysynyt vastuuministeri Juusolta tätä, mutta nyt kun hän ei ole paikalla, niin kysyisin, arvoisa pääministeri: Aiotteko ohjata hyvinvointialueita varmistamaan, että sosiaalisyöntekijöille kuuluva päätösvalta myös käytännössä säilyy heillä [Puhemies koputtaa] ja että lainvastaiset käytännöt lopetetaan viipymättä? [Puhemies koputtaa] Ja aiotteko tehdä nämä lastensuojeluun liittyvät leikkaukset, jotka tulevat vain murentamaan alueiden tilannetta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä. Kysymys oli esitetty pääministerille.

16.22 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Toivoisin, että tähän voisi sosiaaliturvasta vastaava ministeri jatkaa. [Välihuutoja — Antti Kurvinen: Juuso! — Puhemies koputtaa] Totean vain sen, että ministeri Juuso, katsoin tämän vielä, on pyytännyt vuosilomapäivän tälle päivälle muistaakseni jo 6.3.

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Kurvinen! — Olkaa hyvä, pääministeri.

Meillä yleisohje on se, että kyselytunteja aina priorisoidaan, mutta hän on pyytännyt tämän jo aikanaan vapaaksi, ja kunnioitin sitä toivetta. [Krista Kiuru: Siis oliko tuo vastaus tähän kysymykseen?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri oli niin lyhyt vastauksessaan, että annan vielä puheenvuoron ministeri Grahn-Laasoselle. Olkaa hyvä. [Krista Kiuru: Ei se kuulu lainkaan Grahn-Laasonen vastuulle!]

16.22 Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tosiaan ministeri Juuso vastaa palveluista, mutta aluehallintoviraston moitteet tietysti pitää ottaa alueilla erittäin vakavasti ja lakia pitää noudattaa. Se, mikä sitten on tosiasia meillä tänä päivänä, on se, että meidän palveluissamme esimerkiksi henkilöstöpula joillain alueilla vaikeuttaa esimerkiksi sosiaalitoiminnassa, eli paikat eivät ole valitettavasti kaikkialla täyttyneet. Tätä tarvetta vastaavasti meidän pitää pystyä myös esimerkiksi lisäämään koulutusmääriä sosiaalitoimintajärjestelmän, ja näin on viime vuosina tehtykin.

Lastensuojelua uudistetaan myös kokonaisuudistuksen kautta. Siinä tavoitteena pitää olla se, että asiantuntijoiden, meidän sosiaalitoimintajärjestelmien, aikaa vapautetaan paperityöstä, juridisista perusteluista ja tästä tietokoneella vietettävästä ajasta asiakastyöhön ja auttamaan perheitä aidosti. Eli tehdään järkevämmänlainen lainsäädäntö sellaiseksi, että se vapauttaa ammattilaisten aikaa huolehtimaan lapsista ja perheistä entistä paremmin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2025 vp

Kysyjän kanssa olemme siitä samaa mieltä, koko hallitus, että ennaltaehkäiseviä palveluja täytyy Suomessa vahvistaa, jotta pystytään esimerkiksi sijoituksia vähentämään. Se on inhimillinen suunta ja myös lastensuojelun kokonaisuudistuksen tavoite.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vikman, olkaa hyvä.

16.24 **Sofia Vikman kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Orpon hallitus sai edelliseltä hallitukselta perinnöksi vaarallisesti velkaantuvan Suomen ja heikentyvän työllisyyden. [Välihuutoja vasemmalta — Puhemies koputtaa] Hallitus on nyt määrätietoisesti tasapainottanut julkista taloutta. Emme perusta velalle ja toiveajattelulle, vaan työnteolle ja yrittämiselle, jotta Suomi nousee. [Välihuutoja] Samalla olemme panostaneet merkittävästi turvallisuuteen, peruskouluun sekä sosiaali- ja terveyspalveluihin. Yksistään tänä vuonna hyvinvointialueiden rahoitus kasvaa 2,2 miljardia, siis 2 200 miljoonaa euroa. Se on enemmän kuin Marinin hallitus panosti sote-palveluihin. Me turvaamme laadukkaat palvelut suomalaisille myös tulevaisuudessa. Arvoisa valtiovarainministeri, voisitteko vielä kertoa, miksi hyvinvointiyhteiskunnan rahoituspohja on niin tärkeää laittaa kuntoon?

Puhemies Jussi Halla-aho: Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

16.25 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tässä vanhenevassa Suomen yhteiskunnassa meidän sote-menot tulevat edelleen merkittävästi joka vuosi nousemaan. Tämä johtuu väestön vanhenemisesta ja palvelutarpeen kasvusta, koska hoito ja hoiva lisääntyvät väestön vanhetessa. Tämä olisi jo itsessään ihan riittävän haastavaa, mutta meidän yhtälön toinen puoli on myös haastava. Meillä samaan aikaan työikäisen väestön määrä vähenee. Meidän pitää olla entistä tarkempia siitä, mihin me veroeurot käytämme. Vastaavasti tässä maassa on ollut hyvin heikkoa talouden kasvua. Mikäli se olisi ollut parempaa, me emme olisi näin suurissa ongelmissa. Meidän valtio on erittäin merkittävällä tavalla velkaantunut, myös kuntasektori ja hyvinvointialueet. Tämä yhtälö on hankala.

Paitsi että me tarvitsemme talouden kasvua, meidän täytyy kyetä hillitsemään kustannusten kasvua kaikkialla siellä, missä me kykenemme. Tällä hetkellä hyvinvointialueiden ja soten paineiden lisäksi meihin kohdistuu merkittäviä puolustukseen, varautumiseen ja resilienssiin kohdistuvia tarpeita, ja maailma ympärillämme myrskyää koko ajan enemmän ja enemmän. [Puhemies koputtaa] Suomi kyllä pärjää, mutta meidän pitää olla tarkkoja talouden kanssa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Minja Koskela, olkaa hyvä.

16.26 **Minja Koskela vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pääministeri puhuu täällä toivosta, mutta ilmeisesti minulla ja kokoomuksella on eri sanakirja, koska minun sanakirjassani toivon synonyymi ei ole leikkaus.

Te olette leikkaamassa 100 miljoonaa edelleen sosiaalihuollosta. Ette lupauksistanne huolimatta ole kertoneet, mihin nämä leikkaukset kohdistuvat, mutta minäpä kerron: vaihtoehtoja näille leikkauskohteille ovat lastensuojelu, mielenterveystyö, päihdetyö tai jälleen kerran vanhukset ja vammaiset ihmiset.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2025 vp

Ennen eduskuntavaaleja perussuomalaiset Riikka Purran suulla lupasivat, että pienituloisilta leikkaaminen ei käy. Pääministeri Orpo on sanonut tämän hallituskauden aikana, että keneltäkään ei vaadita kohtuuttomuuksia. Nyt me saamme lukea lehdistä, että nämä leikkaukset, joita te olette tehneet, ovat ajaneet ihmisiä kadulle itsetuhoajatuksiin ja näkemään nälkää. Tämä ei ole opposition viesti, vaan tämä on järjestöjen viesti, jonka me voimme uutisista lukea.

Pääministeri Orpo, miten tämä on toivon luomista ihmisille? Miten te perustelette nämä uudet leikkaukset niille ihmisille, jotka seisovat tuolla leipäjonoissa ja joilta te olette leikanneet jo?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.27 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Se vain on niin, että jos julkinen talous ei ole terveellä pohjalla ja jos velkaantuminen lähtee käsistä, niin tämä hyvinvointiyhteiskunta ei pysty huolehtimaan heikompiosaisistaan. [Vasemmalta: Entä työttömyys?] ”Vahva valtiontalous on köyhän paras ystävä”, sanoi joku muinoin teidän puolueestanne. Se vain on niin, että meidän korkomenot jo pelkästään nousevat sellaista tahtia, että jos me emme saa samaan aikaan velkaantumisen tahtia hiljenemään, velkaantumista taittumaan ja reaalitaloutta kasvuun, niin meidän hyvinvointiyhteiskunta on umpikujassa, samaan aikaan kun meillä on valtavat tarpeet lisätä meidän turvallisuuteen ja puolustukseen liittyviä menoja. Ja viime kädessä vain niin, että me saadaan tähän maahan talouden kasvua ja julkinen talous on terve, me pystytään tulevana vuosina ja tulevana vuosikymmeninä pitämään huolta näistä ihmisistä, kaikista heikoimmistakin. [Välihuutoja vasemmalta] Ei ole mitään muuta tietä, ja tämä muutos on ollut tehtävä. Tämä on ollut tehtävä. [Vasemmalta: Kertokaa se kodittomille ihmisille! — Sata uutta työtöntä joka päivä!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Eloranta, olkaa hyvä.

16.28 Eeva-Johanna Eloranta sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Lapsiasiavaltuutettu kuvaa tänään julkaistussa vuosikertomuksessaan hälyttävää kuvaa lasten ja nuorten tilanteesta. Lapsiköyhyys on kasvanut, nuorten huumekuolemat ja itsemurhat ovat lisääntyneet nopeasti, ja lasten väkivalta- ja ryöstörikollisuus on raaistunut. Hallituksen leikkaukset, jotka ovat lisänneet lapsiköyhyyttä sekä heikentäneet perheiden toimeentuloa ja palveluita, pahentavat entisestään huolestuttavaa tilannetta.

Suunnitellut leikkaukset lastensuojeluun tulevat pahimpaan mahdolliseen aikaan. Jo joka kuudennesta 13—15-vuotiaasta lapsesta on tehty lastensuojeluilmoitus, mutta monilla alueilla apua joutuu jonottamaan. On vaikea käsittää, että tässä tilanteessa lastensuojelu on hallituksen leikkausten kohteena.

Kysyn hallitukselta: mihin tulevat kohdistumaan hallituksen tulevat 75 miljoonan leikkaukset opetus- ja kulttuuriministeriöön? On suuri huoli siitä, että nämä tulevat leikkaukset heikentävät kouluyhteisöjen ja harrastustoiminnan mahdollisuutta tukea lasten ja nuorten kasvua ja lapsivaltuutetun kuvaamiin hälytysmerkkeihin vastaamista.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Adlercreutz, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2025 vp

16.30 Opetusministeri Anders Adlercreutz (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, ärade talman! Tähän kysymykseen olen toki muutaman kerran vastannut. Kun huoli oli perustellusti peruskoulun arki, se harrastustoiminta, niin voin kyllä sanoa, kuten aikaisemmin olen todennut, että peruskoulun rahoitukseen ei näillä leikkauksilla kosketa.

Mutta tietenkin omassa ministeriössäni on toki paljon muitakin aloja. Se on kohtalaisen laaja spektri ja iso budjetti. Kun me tätä kokonaisuutta arvioimme ja sitä parhaillaan teemme — vastauksen tähän kysymykseen saatte sitten detaljoidummin aikanaan — niin arvioimme tietenkin, mihin aikaisemmin on kohdistettu leikkauksia. Tiedämme, että niitä on kohdistettu vaikka ammatilliseen koulutukseen, kulttuurialaan ja niin edelleen, ja sitten pyrimme tämän tiedon pohjalta saamaan aikaan tasapainoisen kokonaisuuden.

Peruskoulun rahoitusta vahvistamme tällä kaudella 200 miljoonalla. Oppimisen tukea vahvistetaan, mikä on erityisen tärkeää nimenomaan tästä esille nostamastanne näkökulmasta. [Puhemies koputtaa] Lisätään tunteja, poistetaan kännykät, lisätään tasa-arvorahoitusta 50 miljoonaa. Nämä ovat kaikki hienoja panostuksia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Harkimo, olkaa hyvä.

16.31 Harry Harkimo liik (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies, ärade talman! Pääministeri Orpo, puhuitte äsken, että säästätte yhdeksän miljardia, mutta kun siinä säästössä lukee kaksi miljardia ja 100 000 uutta työllistä, niin en vain ymmärrä sitä, mikä se laskennallinen työllisyys on, joka tulee joskus tulevaisuudessa. Kun nyt on tullut 50 000, melkein 100 000 uutta työtöntä, niin silloin pitäisi olla miinus kolme tai miinus neljä miljardia siellä budjetissa. Eikö se raha näy siellä budjetissa, vai onko siellä budjetissakin laskennallisia rahoja?

Puhutte koko ajan, että teillä on 500 asiaa, jotka edistävät talouskasvua, mutta kun sitä talouskasvua ei näy missään. Välillä syytätte edellistä hallitusta, välillä syytätte Ukrainan sotaa, mutta itse olette täydellinen ja kaikki asiat on niin hyvin hoidettu kuin mahdollista — mutta talouskasvua ei vain näy. Miten te meinaatte hoitaa tämän talouskasvun, kun koko ajan tulee lisää konkurssseja ja lisää työttömyyttä? [Vasemmalta: Työttömyyttä!] — Työttömyyttä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.32 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hyvät edustajat, hyvä oppositio, oletteko oikeasti huomanneet, mitä meidän toimintaympäristössämme tapahtuu? Saksassa, meidän keskeisellä vientimarkkinalla, on ollut kolme vuotta vakava taantuma. Nyt meillä on kauppasota tässä päälle alkamassa, joka luo epävarmuutta. Meidän raja Venäjälle on kiinni, mikä aiheuttaa merkittäviä vahinkoja Itä-Suomeen. [Vasemmistoliiton ryhmästä: Syy on aina muualla!] — Tämä on totta. En minä näitä keksimistään, vaan tämä on se toimintaympäristö, jossa me elämme.

Mutta mikä on parasta, niin tästä kaikesta huolimatta Suomen talous lähti viime vuoden lopussa kasvuun — hauraaseen, mutta lähti kasvuun. Maanantain Kauppalehdessä oli kysely pk-yrityksille: tulevaisuudenusko oli korkeampaa kuin pitkiin aikoihin. Investoinneista on ilmoitettu Suomeen. Tämä on kääntymässä, tämä on lähtemässä parempaan suuntaan.

Edustaja Harkimo, se tulee niiden investointien kautta, se tulee sen kautta, että yrityksillä on uskoa kasvattaa yritystä ja palkata ja että ne saavat tilauksia maailmalta. Me emme elä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2025 vp

missään umpiossa, eikä meillä ole sellaista riemua enää kuin ehkä joillakin hallituksilla, että otetaan lisää velkaa ja elvytetäänpä velaksi. [Välihuutoja vasemmalta — Puhemies koputtaa]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Junnila, olkaa hyvä.

16.34 Vilhelm Junnila ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eilen vietettiin suomen kielen päivää. Perussuomalaisten mielestä vanhuksilla on oikeus suomenkieliseen hoitoon.

Oppositio on vaalien vuoksi haluton tunnustamaan tekemänsä sote-uudistuksen virheet. Olemme joutuneet korjaamaan edellisen hallituskauden jälkiä. Teemme myös sen, mihin ei aiemmin kyetty: lasten ja nuorten terapiatakuu toteutuu, ja nuoret pääsevät hoitoon helposti, nopeasti ja maksuttomasti. Palautamme edellisen hallituksen leikkaamia Kela-korvauksia, jotta kansalaiset saavat paremmin esimerkiksi gynekologi- ja hammashoitopalveluja, sekä määräämme vuokralääkäreille kattohinnat. Lisäksi hallitus antaa tänä vuonna reilusti yli 2 000 miljoonaa euroa lisää rahaa hyvinvointialueille. Arvoisa pääministeri, voisitteko kertoa Suomen kansalle, miten lisäpanostukset sosiaali- ja terveyspalveluihin vahvistavat hyvinvointiyhteiskuntaa, [Puhemies koputtaa] jotta jokaisen suomalaisen palvelut turvataan tulevaisuudessa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.35 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nimenomaan juuri tästähän siinä on kyse, että hyvinvointialueet tarvitsevat rahan suomalaisten tärkeimpien palveluiden, sosiaali- ja terveyspalveluiden, järjestämiseen. Siksi edellisen hallituksen rahoitusmallin mukaisesti olemme lisänneet sen 2 200 miljoonaa euroa hyvinvointialueille, jotta ne pystyvät toteuttamaan tämän tärkeän tehtävänsä. Se rahoitusmalli toimii niin, että kun siellä on ollut alijäämää, niin se lisätään sitten tulevan vuoden budjettiin, jotta ne tulot alkaisivat olla tasapainossa niiden menojen kanssa. [Aki Lindén: Eikö olekin hyvä malli?] Silloin kun tämä pikkuhiljaa saadaan kuntoon kovalla työllä, jota tehdään joka päivä hyvinvointialueilla, niin tämä apparaatti saadaan toimimaan.

Vielä kerran toistan sen, että nyt tämä isossa kuvassa on kääntynyt: sekä palvelut että talous ovat lähteneet parempaan suuntaan. Sitähän me kaikki haluamme. Siksi te teitte sote-uudistuksen viime kaudella, jotta me turvaamme palvelut. Nyt me olemme rakentaneet siitä toimivampaa mallia. Me olemme tehneet siitä toimivampaa mallia, [Puhemies koputtaa] ja te ette saa 2 200 miljoonan lisäyksestä leikkausta, vaikka kuinka siitä puhuisitte viikosta ja päivästä toiseen ja vaikka kymmenen kertaa kysytte samalla kyselytunnilla.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Ovaska, olkaa hyvä.

16.37 Jouni Ovaska kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Se ei vain tuolla hyvinvointialueilla lohduta, kun niitä terveysasemia laitetaan niin kovalla vauhdilla kiinni ja palveluita karsitaan. [Välihuutoja — Puhemies koputtaa] Esimerkiksi itse tulen Pirkanmaalta, joka on vahvasti kokoomusjohtoinen hyvinvointialue, ja siellä on todella rankalla kädellä palveluita ajettu alas. Siitäkin huolimatta, että hallitus sanoo, että lisää rahaa tulee. Ei, vaan hyvinvointialueilla olisi nimenomaan tarvittu aikaa vastata siihen, mitä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2025 vp

ministeri Grahn-Laasonen hyvin totesi, ennalta ehkäisevään työhön. Silloin olisi ajan kanssa katsottu, kannattaako nyt täältä ottaa vai siirrettäisiinkö tänne, jotta se ihmisten palveluketju toimii. Tällä hetkellä ne palveluketjut eivät tuolla hyvinvointialueilla toimi.

Arvoisa pääministeri, koska teiltä vastausta ei tule kuitenkaan siihen ajan lisäämiseen, niin kysyn kasvutoimista: Te romutitte ja vähensitte kotitalousvähennystä. Me keskustassa haluamme vahvistaa kotitalousvähennystä myös hoiva-alalla ja siivousalalla. Voisitteko pohtia tätä keinoa siellä kasvuriihessä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.38 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kasvutoimista meille tuli yli tuhat ehdotusta, ja me käymme niitä tällä hetkellä läpi. Me haemme sieltä ne parhaat ja vaikuttavimmat, missä saadaan panostetulle eurolle eniten vastinetta kasvun ja työllisyyden parantamiseksi. Samaan aikaan meillä on lukemattomia asioita pöydällä, norminpurkua ja sitä, että tehdään asioita fiksummin, joilla voidaan saada aikaan kasvua, liikettä ja dynamiikkaa. Siis meillä on vaikka kuinka paljon keinoja.

Kotitalousvähennys on yksi lukuisista veropohjaan liittyvistä asioista, ja jos en väärin muista, niin viime kaudella keskustakin taisi olla sitä heikentämässä — jos en ihan väärin muista. Joka tapauksessa kotitalousvähennys on edelleen olemassa, mutta me katsomme jokaiselle eurolle, jonka me käytämme kasvutoimiin, että sillä on paras mahdollinen tuotto, koska meille on aina tärkeää pitää veronmaksajan puolta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Östman, olkaa hyvä.

16.39 Peter Östman kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Oppositio puolueet ovat viikosta toiseen luoneet mielikuvan itselleen ja kansalle, että nyt hallitus on tekemässä uusia, merkittäviä ja isoja leikkauksia. Wikipedian mukaan populismi voidaan määritellä poliittisen viestinnän tyyliksi, jossa ollaan lähellä kansaa ja asennoidutaan vallanpitäjiä vastaan.

Pääministeri ja koko hallitus valmistautuvat kasvuriiehen. On totta, että se on samalla tämän hallituksen väliaikariihi. Nyt kun oppositio peräänkuuluttaa hallitukselta tietoa tulevan väliaikariihen päätöksistä, joista siis hallitus ei ole vielä päättänyt, niin haluaisin kysyä pääministeriltä: Muistatteko aikaisemmilta hallituskausilta, missä ovat olleet sekä vasemmisto- että keskustajohtoiset hallitukset, jotka ovat myös valmistautuneet väliaikariiehen, miten he ovat toimineet? Ovatko he ilmoittaneet useita viikkoja etukäteen ennen väliaikariihä sellaisista asioista, joista he eivät ole päättäneet? [Naurua]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.40 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olette aivan oikeassa, että tässä mennään ihan normaalijärjestyksessä. Mutta jos vanhoja riihiä muistelee, niin tulipa mieleeni sellainen kuva viime puoliväliriihestä, jossa hallitus seisoi ylpeänä Säätytalon portailla ja toimittaja kysyi, paljonko joudutaan ottamaan uutta velkaa tämän tähden. Kukaan ei tiennyt, paitsi onneksi Matti Vanhanen pelasti silloin tilanteen. Me tiedämme eurolleen, missä mennään. [Välihuutoja] Me teemme vastuullisesti politiikkaa, ja me tulemme katsomaan kokonaisuuden, jossa on kasvutoimia ja pysytään kehyk-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2025 vp

sessä, koska se on veronmaksajien kannalta aivan oleellista, että me emme tuhlaa veronmaksajien rahoja.

Meidän on pakko saada kasvua aikaan nyt, ja siihen meillä on hyviä eväitä, ja olen varma, että me saavutetaan hyviä tuloksia — kesken kauden. Se on poikkeuksellista. Hallitus on toimintakykyinen ja rohkea ja vastuullinen ja tekee päätöksiä, joita Suomi ja Suomen tulevaisuus tarvitsevat.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Anna-Kristiina Mikkonen, olkaa hyvä.

16.41 Anna-Kristiina Mikkonen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomen talouden kasvu on ollut pitkään heikkoa. Venäjän oikeudettoman hyökkäyssodan jatkuminen Ukrainassa, Yhdysvaltain institutionaalinen rapautuminen ja kauppasodan jatkuvan uhan vaikutukset ylläpitävät osaltaan epävarmuutta ja kasvattavat toki investointitarpeita etenkin puolustukseen. Kaikki tämä lisää paineita entisestään julkista talouttamme kohtaan.

Me ollaan tässä salissa nyt toista viikkoa puitu hallituksen vuoden valmisteleminen ja pidentämiä sote- ja koulutussäästöjä. 12 päivän päästä — vain 12 päivän päästä — hallitus kokoontuu kehysriiheensä linjaamaan tulevien vuosien uusista säästöistä. Kokonaissäästöarvio on mittava, puhutaan mahdollisesti sadoista miljoonista. Arvoisa pääministeri, mitä säästöjä kasvuriihestä on odotettavissa, sairaalaverkkokarsintaa vai amisten alasajoa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.42 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä tuntuu olevan uusi tapa, että sama kysymys esitetään peräjäälkeen. — Siis ei ole odotettavissa nyt mitään jättiläismäisiä säästöjä, koska hallituksen yhdeksän miljardin sopeutustoimet ovat pohjalla ja niitä viedään määrätietoisesti eteenpäin. Kun me saadaan luvut valtiovarainministeriöltä, ennuste ja siihen perustuvat laskelmat, niin me nähdään, missä tilanteessa ollaan, ja sen pohjalta lähdetään sitten rakentamaan kokonaisuutta.

Mielestäni hallitus on hyvin suoraselkäisesti kertonut, mitä ollaan tekemässä. Me ei oikeasti olla piiloteltu sen yhdeksän miljardin sisällä sitä, millaisia säästöjä ja sopeutustoimia on jouduttu tekemään. Ne ovat aika poikkeuksellisen kokoisiakin vielä Suomen historiassa. Me tullaan jatkamaan ihan samalla linjalla. Meidän tavoitteemme on se, että suuriin säästöihin ei enää pitäisi mennä, vaan ennemmin pystytään keskittymään kasvutoimiin, mutta se on totta, että kasvutoimetkin yleensä maksavat, ja niiden rahoittaminen on se, mitä me joudumme erityisesti miettimään.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Harjanne, olkaa hyvä.

16.43 Atte Harjanne vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä hallitus on vajaan kahden vuoden taipaleensa aikana tehnyt rajuja leikkauksia koulutukseen, sosiaaliturvaan, sosiaali- ja terveystalouteen, kulttuuriin. Listaa voisi jatkaa aika pitkälle. [Ben Zyskowitz: Mistäs vihreät leikkaisivat?] Kuten edustaja Koskela mainitsi, moni ihminen on joutunut kohtuuttomaan asemaan, ja kuten edustaja Virta muistutti, Suomen talous ei ole tällä kääntynyt nousuun. [Ben Zyskowitz: Mistä te leikkaisitte?]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2025 vp

Uskon sinänsä, että niitä päätöksiä puoliväliriiheen ei ole vielä tehty. Niitä varmaan vielä valmistellaan. Se on sitten toinen kysymys, kuinka paljon sitä valmistelua on täällä avattu. [Sanna Antikainen: Kuinka edellinen hallitus avasi? Ei lainkaan!] Mutta se, mitä te varmasti tiedätte, on se arvopohja, jolta te ne päätökset teette. Minun silmiini tämä hallitus politiikallaan on kylmä, kyyninen ja konservatiivinen. Ja näin ajattelee myös moni suomalainen teidän omien puolueidenne pettynyt äänestäjä yhtä lailla. Pääministeri Orpo, voisitteko te kuvailla, millä arvopohjalla te lähdette leikkaamaan suomalaisilta lisää?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.45 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen arvopohja ja ennen kaikkea tavoitteet hyvin peilaavat tätä aikaa:

Ensimmäinen suuri tavoite on pitää Suomi turvassa, vahvistaa Suomen puolustusta tässä vaikeassa ajassa, jossa meidän itänaapurimme hyökkää neljättä vuotta Ukrainassa. Se vaatii isoja panostuksia. Sen me teemme. Isänmaan turvallisuus, ihmisten arjen turvallisuus — me tullaan panostamaan sisäiseen turvallisuuteen ja rajaturvallisuuteen.

Toinen on tulevaisuus, mihin me pistetään rahaa — miljardi euroa tutkimus- ja kehitystoimintaan ja peruskoulun kehittämiseen 200 miljoonaa. Me todellakin haluamme, että meidän lapsilla ja nuorilla on hyvä koulutus, jolla he voivat rakentaa omaa elämäänsä Suomessa.

Sitten seuraava on hyvinvointiyhteiskunnan turvaaminen. Ilman sitä, että me saadaan tämä meidän sote-palvelujärjestelmä pelaamaan, me emme pysty pitämään huolta meidän vanhuksista emmekä avun tarpeessa olevista.

Ja neljäs on sitten se kaikkein tärkein: Suomi elää ja pysyy hyvinvoivana maana vain työn ja yrittämisen kautta. Työ ja yrittäminen on se, [Puhemies koputtaa] mikä erityisesti liimaa meidän hallitusta, ja me tulemme tekemään kaikkemme, että suomalaisilla on töitä, ostovoimaa ja hyvinvointia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Zyskiewicz, olkaa hyvä.

16.46 Ben Zyskiewicz kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tuolla vaalikentillä, -teltoilla ja -toreilla opposition edustajat esittävät kauhukuvia siitä, miten hallitus äskettäin päätti säästää lastensuojelun asiakkailta, säästää vammaisilta ja säästää vanhusien kotihoidosta. Me kaikki täällä salissa — myös siellä — tiedämme, mitä nämä päätökset konkreettisesti tarkoittavat. Esimerkiksi lastensuojelussa tehdään niin järkeviä päätöksiä, että Etelä-Karjalan hyvinvointialueen johtaja kehui niitä A-studiossa. Myös vammaispalvelulaissa tehdään sitä, mitä Marinin hallitus jo yritti ja mitä Invalidiliitto kannatti, eli että vammaispalvelulaki olisi vammaisille tarkoitettu erityislaki ja sitten jos ihminen ei kuule tai ei näe tai hänen on vaikea liikkua, kun hän on vaikka 95-vuotias, niin hän kuuluu sosiaalihuoltolain piiriin. Ministeri Grahn-Laasonen, voitteko vielä avata näitä asioita, kun täällä tuntuu olevan kuitenkin niin paljon väärää käsitystä? [Suna Kymäläinen: Totta kai omilta ministereiltä kannattaa aina kysyä kysymyksiä!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2025 vp

16.47 Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! [Hälinää — Puhemies koputtaa] Pääministeri kuvasi edellisessä puheenvuorossaan sitä arvopohjaa ja toisaalta toimintaympäristöä, että me vahvistamme turvallisuutta ja me turvaamme hyvinvointiyhteiskunnan tulevaisuuden palveluja vastuullisella talouspolitiikalla. Tämän hallituksen vahva linja on se työn linja, jolla varmistetaan se, että meidän palvelut ovat kestävästi rahoitettuja. Sen lisäksi me teemme sellaista hyvin käytännönläheistä politiikkaa, jossa me pyrimme esimerkiksi sosiaali- ja terveystalouden palveluja ja sosiaalihuoltopalveluja kehittämään siihen suuntaan, että esimerkiksi ammattilaisten aikaa vapautetaan siihen varsinaiseen asiakastyöhön eli ihmisten kohtaamiseen ja että nämä resurssit, joita meillä käytetään hyvinvointialueillakin 26 miljardia, käytettäisiin mahdollisimman viisaasti ja hyvin turvaamaan palvelujen laatua.

Yksi esimerkki ovat nämä lastensuojeluun kohdistetut säästötoimet: Mitä ne käytännössä tarkoittavat? Tässä on tehty esimerkiksi sellainen ratkaisu, että jos on kaksi vierekkäistä lastensuojeluyksikköä, niille voidaan järjestää yhdessä yöaikainen päivystys — mielestäni järkevää resurssien käyttöä. Voidaan vapauttaa sitten vastaavasti ammattilaisia ja heidän aikaansa muualle. [Puhemies koputtaa] Toinen ratkaisu, mikä siinä tehtiin, on se, että lastensuojelulaitoksissa mitoitus on lapsikohtainen, [Puhemies koputtaa] eli jos on seitsemän paikkaa ja niistä vain kolme on täynnä, niin aikuisia on kolmen lapsen verran eikä sen teoreettisen maksimin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, ministeri. — Edustaja Siponen, olkaa hyvä.

16.49 Markku Siponen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä pääministeri kertoi, että kokoonnutte kasvuriiveihin. Tämä on hyvä uutinen, mutta huono asia on se, että se tapahtuu lähes kaksi vuotta liian myöhään. Keskusta on pitänyt jo pitkään esillä kasvutoimien tarpeellisuutta, ja hyvä, että vihdoinkin hallitus ottaa tästä onkeksen, mutta sitä hämmästelen, että koulutukseen, joka on tärkeä kasvutoimi, kohdistuu suuria leikkauksia. Pääministeri kertoi äsken, että koulutuksesta pidetään huolta. Kyllä, jos valitsee oikean koulutusväylän, mutta ammatillisesta leikataan 120 miljoonaa euroa, siitä huolimatta, että kokoomus lupasi, että koulutus on erityissuojeluksessa, ja perussuomalaiset aikoivat tehdä duunarialojen arvonalautuksen. Ja tämä on kiitoksena siitä, 120 miljoonan leikkaukset. Mutta tämäkään ei vielä riitä, sillä lisää leikkauksia on tulossa. Niin kuin on kuultu, 75 miljoonaa on sinne ministeriön alalle tulossa leikkauksia, ja tässä kuntavaaleja kohti kun mennään, niin kyllä ihmiset, kuntapäätäjät, ansaitsevat tietää, mihin nämä 75 miljoonan lisäsäästöt tulevat kohdistumaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Adlercreutz, olkaa hyvä.

16.50 Opetusministeri Anders Adlercreutz (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, ärade talman! Edustaja Lindtmania lainatakseni olo on kuin päivä murmelina, kun samaa kysymystä esitetään, mutta se on tärkeä kysymys. [Krista Kiuru: Sitten olisi paras vastata!] Ammatillisen koulutuksen sopeutukset, 120 miljoonaa, tarkoittavat, että tänä vuonna rahoitus on samassa tasossa kuin se oli toissa vuonna. Mutta 120 miljoonaa on paljon rahaa. Se kohdistetaan heihin, joilla on jo yksi tutkinto eli jotka tekevät toista tai kolmatta tutkintoa. Sitä opiskelijavuosimäärää leikataan 66 000:sta 55 000:een, ja kyllä se tietenkin vaikuttaa asioihin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2025 vp

Samaan aikaan kuitenkin korjataan se keskeinen ongelma, mikä tarkoittaa, että tällä hetkellä ministeriöstä ohjataan hyvinkin tarkasti, mitä opetusta saa missäkin tarjota, mikä tarkoittaa, että meillä on suuri kohtaanto-ongelma työmarkkinoilla. Jotkut koulutetaan työttömyyteen, joitain viedään käsistä. Kun nyt toiminnanohjauskokeilun ja vahvan yritysdialogin kautta annetaan mahdollisuus keskustelemalla paikallisen elinkeinoelämän kanssa pohtia, mitä koulutusta me täällä tarjoamme ja mitä kannattaa kouluttaa, [Puhemies koputtaa] niin saadaan sekä tuottavuus, työllisyys että opiskelijatytyväisyys nousuun.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Haatainen, olkaa hyvä.

16.51 Tuula Haatainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todellakin puoliväliriiheen on vain 12 vuorokautta, ja me emme vielä tiedä, miten nämä leikkaukset tullaan kohdentamaan. [Välihuutoja oikealta — Sanna Antikainen: Tiedätte 12 päivän päästä! — Puhemies koputtaa] Kuntiin ollaan suuntaamassa myös leikkauksia. Täällä on kuultu, että perusopetuksesta ei oteta, ja vuorotellen kerrotaan, mistä ei nyt oteta, mutta se 75 miljoonaa sieltä tullaan jostain leikkaamaan, ja emme ole saaneet vastausta.

Haluan kysyä nyt ministereiltä: Ei kai hallitus suunnittele muutoksia varhaiskasvatukseen, joka juuri viisi vuotta sitten hyväksyttiin sellaisena, että kaikilla lapsilla on mahdollisuus varhaiskasvatukseen, joka on se pohja siihen, että koulupolulla sitten pärjätään, ja nimenomaan täysipäiväiseen varhaiskasvatukseen? Tämähän on myös edellytys sille, että vanhemmilla on mahdollisuus käydä töissä ja hankkia myös kokopäivätyötä. Lasten varhaiskasvatus on se keino, jolla me pystymme varmistamaan sen, että lapsi pärjää tulevaisuudessa. [Puhemies koputtaa] Ollaanko rajoittamassa lasten varhaiskasvatusoikeutta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Adlercreutz, olkaa hyvä.

16.53 Opetusministeri Anders Adlercreutz (vastauspuheenvuoro): Ärade talman, arvoisa puhemies! Mitään sellaista tässä ei olla suunnittelemassa. Sen sijaan vahvistetaan koko sitä koulutuspolkua varhaiskasvatuksen alusta peruskoulun kautta toiselle asteelle.

Varhaiskasvatus on äärimmäisen tärkeää. Tiedämme sen positiiviset vaikutukset. Tiedämme, että kun siihen osallistuu, pärjää paremmin koulussa. Siksi parhaillaan arvioidaan sitä kaksivuotista kokeilua ja katsotaan, mitä tuloksia sieltä tulee. Ja koska haluamme kehittää koko peruskoulua, niin arvioidaan parhaillaan niitä oppimistuloksia ja katsotaan, saadaanko sieltä vielä jotain sellaista uutta tietoa, jolla voidaan jatkaa tätä kehittämistä vahvasti loppukauden myös. Halutaan lisätä osallistumisastetta varhaiskasvatukseen. Erityisesti se on haaste maahanmuuttajataustaisissa perheissä, ja katsotaan, että olisi äärimmäisen tärkeää niin kielenopetuksen kuin kotouttamisenkin kannalta, että saadaan nämäkin perheet vahvasti varhaiskasvatukseen mukaan. [Suna Kymäläinen: No niin, hyvä vastaus!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Honkonen, olkaa hyvä.

16.54 Petri Honkonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kyllähän nyt tosiasia on näistä kokoomuksen iltasaduista huolimatta se, että talouskasvu on ennätysmallisen matalalla, konkurssit kasvavat, työttömyys kasvaa ja suomalaisilla yrityksillä menee todella huonosti. Kasvuriihi on todellakin tarpeen. Tässä tulevassa kasvuriihessä toi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2025 vp

von mukaan muistatte myös pieniä ja mikroyrityksiä, joihinkaan muuten ne työpaikat Suomessa syntyvät. Tähän asti olette muistaneet pääasiassa suuria yrityksiä.

Useat näistä kasvutoimenpiteistä ja -hankkeista, kuten tämä Kela-maksukokeilu ja siten muun muassa Turun tunnin juna, olette sanoneet rahoittavanne muun muassa valtion omaisuuden myyntituotoilla. Haluaisin kysyä hallitukselta — jos vaikka pääministeri kommentoisi: nyt kun olette ilmoittaneet, että rahoitatte nämä teidän kasvutoimenpiteenne myymällä valtion tuottavaa omaisuutta, esimerkiksi valtion sijoitussalkusta osakkeita, niin katsotteko, että tällaisessa maailmanmarkkinatilanteessa on edelleenkin järkevää rahoittaa näitä kokoomuksen lempihankkeita myymällä osakkeita?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Strand, olkaa hyvä.

16.55 Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Joakim Strand (vastauspuheenvuoro):

Arvoisa puhemies! Vastuullinen omistaja ei tietenkään spekuloi millään pörssiyhtiöiden myynneillä eikä niiden ajankohdilla. [Antti Kurvinen: Onko hallitusohjelma spekulointia?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Honkasalo, olkaa hyvä.

16.55 Veronika Honkasalo vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pääministeri Orpo, eivät ihmiset ole tyhmiä. Kyllä he huomaavat omassa arjessaan, kun heidän palveluistaan leikataan ja heidän toimeentulostaan leikataan. Me kohdataan näitä ihmisiä vaalikentillä, ja he ovat hätäntyneitä, ja monet itkevät, kun eivät tiedä, miten pärjätä omassa arjessaan.

Ennen eduskuntavaaleja jokainen hallituspuolue lupasi, että koulutuksesta ei leikata, mutta sitten leikattiin ammatillisesta koulutuksesta, aikuiskoulutustuki lakkautettiin ja vapaasta sivistyksestä leikattiin, ja mikä pahinta, opiskelijat, 18—24-vuotiaat nuoret, ovat teidän omienkin arvioiden mukaan se ryhmä, jolta leikataan kaikkein eniten. [Ben Zyskowicz: Opiskelijatko ovat niitä kaikkein köyhimpiä?]

Arvoisa puhemies! Nyt korkeakoulukentällä on todella suuri huoli, että seuraavaksi te leikkaatte korkeakouluilta, tieteeltä ja tutkimukselta. Arvoisa pääministeri Orpo, voittekohan nyt eduskunnan edessä luvata, ettei korkeakouluilta, tieteeltä ja tutkimukselta leikata?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.57 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä tämä nyt kaiken kaikkiaan on taas niin uskomatonta. Tässä käydään jokainen yhteiskunnan lohko läpi ja pelotellaan leikkauksilla. [Välihuutoja — Puhemies koputtaa] Oletteko taas unohtaneet sen, missä tämä maa on, millaisen perinnön teidän hallituksenne jätti meille? [Välihuutoja vasemmalta] Pysyviä menoja oli lisätty miljarditolkulla, alijäämää oli valtavasti, ja tätä maata oli pakko lähteä pelastamaan. Meidän oli pakko lähteä tervehdyttämään taloutta ja tekemään niitä uudistuksia, mitkä olivat jääneet ikiajat sitten tekemättä — kuten paikallinen sopiminen, jota kahdeksan vuoden aikana hallitusvastuussa keskusta ei saanut toteutettua. [Miapetra Kumpula-Natri: Paljonko on tullut lisätyöpaikkoja?]

Siis tämä oli oikeasti se tilanne, ja sen takia tämä on aivan kohtuutonta, kun te käytte joka ainoan läpi ja syytätte ja pelottelette tulevilla leikkauksilla, kun teillä on tiedossa ne

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2025 vp

amat luvut siitä, missä Suomi menee. Te tiedätte ne miljardit, jotka meillä menee pelkäämään korkomenoihin tänä päivänä vuodessa. Siksi me joudumme tekemään tiukkaa talouspolitiikkaa, ja siksi me olemme joutuneet tekemään säästöjä, mutta me tehdään samaan aikaan kaikkemme, jotta Suomeen saadaan talouskasvua ja työtä ihmisille, [Puhemies koputtaa] niin että mahdollisimman monen ihmisen kannattaisi ottaa työpaikka vastaan mieluummin kuin elää sosiaaliturvalla.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Viimeinen lisäkysymys tähän aiheeseen liittyen, edustaja Nurminen, olkaa hyvä.

16.58 Ilmari Nurminen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pääministeri, te lupasitte eduskunnalle ja ihmisille, että kerrotte, mistä te vaalien jälkeen leikkaatte, ja sen takia me olemme täällä peränneet sitä, ja täällä on useissa puheenvuoroissa perätty nimenomaan arvoista. Me saimme tämän väännön puitteissa teiltä tiedon, että te leikkaatte ainakin vanhuksilta, vammaisilta ja lastensuojelulta. Tämä arvovalinta ei meille käy, ja sen takia me pelkäämme, mitä vaalien jälkeen kehysriihessä tapahtuu, jos te jatkatte tätä teidän politiikkaa, jota te olette harjoittaneet kaksi vuotta.

Jos te katsotte ihmisten arkea, työttömien määrä on lisääntynyt, 70 000 ihmistä on tullut työttömäksi. Vaikka te leikkaisitte näiltä työttömiltä lapsikorotukset ja vaikka kuinka laittatte heidät ahtaalle, niin se ei saa heitä työllistymään. Te tiputatte ne satatuhatta ihmistä toimeentulotuella ja Kelan tuille. Tai sitten se, että leipäjonot kasvavat ja asunnottomuus kasvaa. Tämä on sitä teidän politiikkanne seurausta, jossa jaatte ihmisiä voittajiin ja häviäjiin. [Puhemies koputtaa] Mitä, pääministeri, sanotte näille ihmisille, joiden hyvinvointi heikkenee teidän politiikan seurauksena?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.59 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minua pelottaisi enemmän se, jos te pääsette valtaan, [Naurua oikealta] koska aidosti se velkaa ja veroja -linja ei enää toimi. Se on mahdotonta. [Välihuutoja vasemmalta — Puhemies koputtaa] Velkaa ja veroja — sen tien päässä on suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan romahdaminen. Ei sen jälkeen voi enää, jos ei ole tervettä taloutta, pitää huolta ihmisistä.

Tämä jatkuva vääristely... Lastensuojelusta me emme ole nyt leikanneet, emmekä vammaisilta. [Välihuutoja — Puhemies koputtaa] Päinvastoin me nimenomaan rajaamme vammaispalvelut vammaisille ihmisille, niin kuin he ovat itsekin toivoneet. Tämä ei ole leikkaus. [Välihuutoja] Lastensuojelussa me muutamme normeja niin, ettei tarvita henkilöstöä vahtimaan tyhjiä huoneita, vaan henkilöstö mitoitetaan sen mukaan, paljonko siellä on avun ja tuen tarpeessa olevia nuoria. Toivon, että tämä meni nyt perille ja kaikki kuulevat tämän teidän jatkuvan vääristelyn ja pelottelun. [Välihuutoja]

Kysymyksen käsittely päättyi.

Kyselytunti päättyi.